

Nepodpisani se doplati se... Prispisana se pisma... Oglasi od 5 redaka...

Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravnstvu u oviscu pisma...

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta male strasti, a sloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Istasi svakog četvrtka na zloem arku.

Doplati se novčadaju ako se i neplaćaju.

Nobiljgovani listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 3 for, za soljako 3 for, na godinu...

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Garzinta br. 28

Prpriave za sabor.

II.

Talijanske novine, koje se štampaju u Istri, i mutikabe, koji s njimi drže, navadno viđu na duhovnike, i u prilici govore Vam, da se kanite...

Ali pazite najprije dobro, da tako govore samo protiv duhovnikom našu krevi i našega govora; a onaj pop, koji je Latin ili s njimi drži, on je svetao, božja duša, on možo sje-diti i u starešinstvu obdinskem i nadzirati škole i mještati se u svo javno posle.

Valja da protumačite, puku zašto je to tako i čemu vodi hajka na naše svećenike.

Nam je najprije reći, da i medju onimi duhovnici, koji nisu hrvatskoga jezika ima plomenitih ljudi, punih hrabrosti i življenja; ali i oni drže se najprije svojih, jer čovjek ako i je dobar, nemogući dobrotu dieliti svim ljudam, najprije misli na one, koji su mu bliži po rodu, po jeziku, po svjetdanjom drugovanju.

A što su naši duhovnici? Ljudi božji, ozrite se malo okolo soba pak četa odmah viditi što su. Tko nam je zaanovno »hratovščine« za ubogo obćenike? Popi, Tko pomaže i danas mnogu sirotu po školah? Duhovnici. Tko ti bez prigovora i u zimskoj studeni i u letnjem žaru, i u gluho doba noći nosi utjeho bolesnau, umirajućumu? Duhovnik. Treba li njemu unapred

plaću za takovu komisiju? Nel Tko ti je u selu prvi svjetovatelj u mnogih i mnogih stvarih? Duhovnik.

A znate li što je plaća jednog kapelana? Tristo forintih na godinu. Svaki vratar, svaki vinotoš u gradu, najniži poslužnik kod oblaeti, svaki pisarčić u uredu, ako i nesna našega jezika, paše ako ga i mrzi, ima više od toliko.

Vidite malo, nijeli upravo greh u nebo vepijjči nepomoći darom i mlošču osobito onih duhovnika, koji su na slabijih mjestih. A upravo sveće-nički stališ joi najmanje dodija za poboljšanje plaćah.

Dukle samo protivnici vjere i naroda mogu, reći da naši duhovnici gledaju samo za se.

U manjih mjestih jedin jeopota to su orkevi i oltari. Kad biste vi sami, koji morate gledati da jedan pred drugim bud kako preživete, kad biste vi sami složili se o to, da povrate, obnovite, sagradite orkevu, da namaknete oltare, da priskrbite svona i organe, da vas na to često i preve-likom strpljivosti nenagovara duhovnik, i da vas nepodučuje kako biste bolje?

Tko je u Kranjkoj bio prvi za razloženje gospodarstvo kmetsko? Duhovnici! Tko je prvi u svem otvorio narodu oči? Duhovnici?

Ali netroba nam podi izvan naše pokrajine; nego proučiti rod onim koji vam danas omražuju duhovnike, pak četa od svakih pet izhokolanih nađi harem četiri, kojim je pup rodjak pomagao, da su ono što su, i da jim ženo nose kapoline a majke počicu.

Zašto nam dakle omražuju naše svećenike, a zašto neobite onia, kad se bližaju izbora za obćini i za sabor poročki i bečki? Evo vam tvrda razloga i dobro ga zapamtite.

Naš rod ima još mnogo prostati truda i muke, dokle bude kako smo posljednji put rekli narod ciol, to jest, dokle bude mogao imati svojih ljudi u svakoj grani života, dok bude, kako se reče, svoj u svojoj kući.

Mi neimamo novčanih kapitala

avojih, ni preporuka velike gospode, ni mljovanja od nikoga, nego svaki nas dušna kad bismo se htjeli pridignuti, kao što kad medju većom djecom svako drkne ono manje, pak mu se još smije kad je siročić palo; sve tako dok i ono naponarate, i dok ne dobije sila kao drugi.

Mi dakle neimamo nego svoje ruke, svoju tjelesnu jakost, i jedan od drugoga dobru besjedu, a druge pomoći po malo. Tjelesna trud to je naš jedini kapital.

Duhovnici nas uče, da živimo trešno, umjerenio, da od svoga truda što god prihvatimo, pak je tako malo po malo oslohodimo tudjega kapitala. Naši protivnici jesu laživi liberali; to je stranka, kojoj prvi članak vjere govori, da kapital neima domovine, dakle uzmi ga i u Talijana. Ali ako kapital neima domovine, imaju ju interesi, neboj se jer ako njih neplatiti ti, platit će i nje i kapital tvoja domovina, nitko drugi. Duhovnici i mi koji smo s njimi hrvatske stranke u Istri, uđimo vas, da imate i Vi svoj kapital, to su vaše ruke. Samo neumornim trudom i razboritim trošenjem možemo mi postati svoji. Naši protivnici to znaju, pak jim nije žao, ako se narod kvari, ako zapija svoju djelovinu, ako dane i noći gubi i zdravije troši u bezposlioi i razuzdanosti, jer tako čemo sigurno propasti, jer bismo ostali bez jedinoga kapitala, koj imamo, a uko služamo nauke naših pravih duhov-nika, onda čemo sigurno predobiti i nami i našoj djeci pribaviti bluga tjelesnoga i duhovnoga. I budući da nam pravo nauko dati i u sroču govoriti možo samo onaj duhovnik, koj je potekao od naše krvi, i koj se s nama pod-puno ma razumije, zato je prva

briga našim protivnikom ta: da sudaže u narodu vjeru u duhovnike, narodna i u njihova nauke.

U koga je još iskra duše, razumjeti će ove besjede i po njih se viadati.

A Vi svećenici slovinski po Istri, u višnjih sročli Usadite u narodu stablo vjere u Boga, u spusenje, u bolje dane za dušu i tielo. Budite mu svi i ovom prilikom ono što ste mu, bolji majku Vami, uvjok do sada bili; učitelji, savjetnici, predvodnici. Potrpite za svoju stvar, koju zaopatuje, svo prsora, svo rugla, sve sramoto, kojimi Vas neprijatelj vjere i naroda obapali budu. Vaša plaća neće poskiniti. Dođi će dan kad ćete stati pred množinu i zausano mođ uzliknuti: Nemoćniče narode, ustani i hodi, vjora te je tvoja spasila!

Poduka za izbore

(Dalje).

10. Rekli smo posljednji put, neka svaki pasi na izborno listino, jer su one temelj svomu dalnjemu poslu.

Ali to se ima ovako razumjeti: Listino se ne čino posve na novo, nego se imaju uzeti za temelj one od posljednjih izborah obdinskih, i to se imaju popraviti.

To je dužnost obdinskoga poglavarstva, a potvrditi, da je dobro učinjeno, ima kapitanat.

Glavarstvo neima na novo pod glodači svakoga po rodu koliko plaća, je li još živ ili no tako dalje.

Ali lo glavarstvo dužnost popraviti one upise, za koje zna, da su krivi i popuniti listino onimi imeni, koja su možda kad zadnjega obdinskoga izbora bila izpuštena i onimi ljudi, koji sada moraju imati pravo glasa, jer jim po zakonu pripada.

Na primjer: Glavarstvo zna, da se ja gospodar kućnog broja 15 zovem Ivan, a ne Josip. To se mora popraviti. Glavarstvo zna, da je Marko umro, a da je njegov kćistnik Juraj. Tu se mora briant Marka, a zapisati Jurja. Glavarstvo zna, da je otklao sudac taj, a došlo taj i taj. Prvoga valja briant, drugoga upisati.

Glavarstvo zna, da Petar plaća možda i 20 forintah poroza, a ispušten je iz listino. Toga valja unesti.

PODLISTAK.

Izbori.

Doba: godina 1883.

Čin drugi.

Šest godina kašnjo.

Zakutna soba kod šijore Koko.

Šijor T o n i. Eto nas di novo upravljenih, osim šijor Jovana, ki je umri, paron Nava i Jurica, ki je danaska s njimi.

Šijor M o n o g o. Malođeti si, i baš per dišpeto udelali su popa za deputata. Oni su kampanjola smutili i danaska ni ga otill ni jedan e nami.

Sudec I v o. Rokol sem je, da će se to zgodit. Nam novoruju njeno. Nego mene ni toliko za deputata koliko za me, zađ som i ja, ostal proz. sučija.

Šijor S a n d r o. Ter šo je to i meni pripatilo i već me neabadeju za nis.

Šijor T o n i. Je per dio i meni.

Šijor M e n o g o. Ja ga se još nikako držim, ma vidim, da će do mala. Najviše jo kriv šijor kavaljer. ki nas je zapustil.

Šijor S a n d r o. Vero, vero, ako je i moj ženšo, ni smol onako uđolat.

Šijor B e p i. Hi, hi, hi! Još se dukvko samo ja držim. Vi ste bill na mo nakođil kada som bi roko: Viva la Španja, ma ja vidim, da jo to najboje. Vi ste se potozali niki za sučijum, niki za kunsijorstavom, a ja sem bi z menjim kunitonot. Došli da som skrivan, sudoc istošo dola ču du ja.

Šijor T o n i. Pak istošo niste nijednoga propojali za sobum.

Šijor B e p i. Vide som ja, da ni atara pođ se mišat, pak som se uđipi, da sem i ja s njimi, zađ bi mi mogla i skrivanija odpajdit, kako vam je sučija.

Sudec I v o. Bome vi ste se nasjurbanje ponosel. Sučija je mene i ovd šijora Tonia, poslala aromogno. ma, jo in-tantno nosila, a sada nit. Naši šijori su nas zapustili i još neznam kako čemo finit.

A n t o n i o. Pustilo to dlakoril na bapdu! Četo još ča, porke čemo zaspat.

Šijor B e p i. Dosta, dosta, dešto nam konat.

A n t o n i o. Pikuleci! Još ni ni šijorin na glavu.

Sudec I v o. Jo i to provišo, kada se mora pođ va žop.

(Pjevanje iz druge sobe): Oj Hrvati jošte živi, rišo naših djedova. Dok za narod aroč bje njihovih sinova.

Šijor M e n o g o. Malonjaz ti krovati, kolik kuraj ga imaju.

Šijor S a n d r o. A en jo jos gore, već še note žatit, zna to već i diča kričo.

(Pjevanje): Jezika dar dade nam Bog, silni gromoviti, Nitko daklo neomjio nam tog blaga ugrabiti.

Sudec I v o. I bome nede, njim se zajik zot, kada se nije već do sada. Šijor M e n o g o. Ča nede, još ga se mora povrnut svo na staru. Šijor B e p i. Teško nigdar već i ja oveklo star moram se vadit ono njihove rogi, zađ sve potestarijo mi pišu samo hrvaški. A ni za pisma, neteku, već

judi k moni, zađ da njim ja neznam napisat po našu.

Sudec I v o. A to umiju već i diča. (Koka udje).

K o k a. Alegri šijori!

Šijor T o n i. Malo je pol nas alegrijo.

K o k a. Pijto, pak ču ga prit anko alegrija.

Šijor M e n o g o. Vam ga je svejono, all ga dobili mi, ali oni, samo, da se roba konsuma, zato tako l'gorovito.

K o k a. Koša volo, to je moj večterj, ma letošo bim volila, da ste vi dobili; porke ovi plaćaju pamotno i oto konat od svatega. (Ođlaz).

Ču ju se glasovi: Živio!

Šijor T o n i. Homo ga ča i već toško, da se sporadi balotacijoni nigdar spravi- vimo. (Pjevanje): Blo proklet izdajica svaki domovino! Šijor M e n o g o. Koga s ovim ponsaju? Sudec I v o. Nas, i imaju pravo, zađ i mi tako govorimo, pak smo šil briant ono ču ni naše. Bismo ča, da nas još više noprokjonu (ođlaz). Duk Sandra velikega.

Svaki pojedinac ima pravo umoliti obćinskoga poglavara, da mu pokaže posljednju listinu obćinskih izbora, pak ako mu je što krivo, kako gore rekomo, neka pita popravak i ako mu obćina i kapitanat odbiju taj popravak, neka učini kratki rekurs na os. kr. namjesništvo u Trstu; ako nekorišti tu, onda goniti napred do ministarstva nutrnjih poslova u Beču; ako nekorišti ni tu, onda goniti na vrhovni upravni sud u Beču. Njekar da se izbori svejedno obave, noškodi takova pritužba.

11. Ako imaš pravo glasa u više obćinah, imaš ujedno i pravo biti upisan u listinu svih tih obćinah, samo neamiješ glasovati za sabor nogo u jednoj. Zato te kapitanat ne smiju brižiti iz svih drugih, a ostaviti samo u jednoj listini, nogo imati pri tvojoj imenu zabilježiti, da neglasuje za sabor ovoliko tamo u Labinu, nogo glasuje u Puli, gdje stanuješ.

12. Ženska glava, ako i plaća poroza i ako ima pravo birati po prokuri u obćinskim izborih, nemože glasovati za sabor.

13. Prokuro za saborake izbora novalija u nogo modju velikim pojednicil.

Dakle, ako ste dva brata zajedno u izbornih listinah za jedno područje, ili tri vlastitika akupa pladate od jedne kuće, vi morate svi ili barem većina vas doći na izbor i očitovati: naha skopina srema glasuje tako i tako. Prokura nebi valjala.

14. Obćinski smo vam napisali koliko fiducijaraha bita se od svake mjestne obćine ili podestarije.

Da se noamtlo u radunu, valja držati u pamoti, da se broj puka otolo mjestno obćine, raduna po obćinici svih onih, koji žive u gradskom komunuu.

Na primor: Otola porodaka obćina ima 7008 duša. Od toga valja odbiti gradski komun, koj ima 3160 duša, ostaje dakle 4212 stanovnikah nogradjanah. Na svakih 500 dodje jedan fiducijar, dakle knuti in porodko obćino ili podestarije imaju birati 8 fiducijara. Ostaje još 212 stanovnikah, ali budući da noprosmaku preko 200, onaj broj no raduna se za ništa.

Drugi primor: Otola mjestna obćina ili podestarija Plozna ima 4551 ljud. Od tih valja odbiti onih 1394, koji žive u gradskom komunuu. Ostaje još 3517. Na svakih 500 ldo po jedan fiducijar, dakle vanjska, koji su pod Plozninaku mjestnu obćinu ili podestariju, imaju isabrali 7 fiducijarah.

15. Polag toga ovo vam raduni fiducijara za svaku obćinu i za svaki kapitanat posebio:

I. Kapitanat Kopar.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Kopar	1471	3
2. Dokaal	8540	14
3. Dolina	7283	11
4. Mlivo (Muggla)	8920	7
5. Pomjan	8830	12
6. Buket	11528	20
7. Rod	2821	0
8. Ižula	397	1
9. Piran	2047	4
Ukupno		51

II. Kapitanat Poreč.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Buje	8287	7
2. Grižljan	8608	4
3. Umag	1082	2
4. Vortovnj	1894	4
5. Motovnj	3748	7
6. Portile	2009	4
7. Vistijan	3809	7
8. Vizišana	1107	2
9. Vrsar	3201	6
10. Poreč	4212	4
Ukupno		58

III. Kapitanat Pazin.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Labin	6972	14
2. Plozna	8317	7
3. Tinjan	8299	7
4. Bolina	3281	6
5. Zrnjan	4468	9
6. Pazin	10997	22
Ukupno		65

IV. Kapitanat Pula.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Barbana	3278	7
2. Vodnjani	3590	7
3. Savičani	2491	5
4. Pula	6310	13
5. Kaptanar	2570	5
6. Bala	1847	4
Ukupno		41

V. Kapitanat Volosko.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Podgrad	6875	14
2. Jelšane	3843	8
3. Katorija	3215	10
4. Kastav	13989	25
5. Lovrana	4448	9
6. Vojuniac	1944	4
7. Volosko (Opštija)	300	1
Ukupno		74

VI. Kapitanat Lošinj.

Mjestna obćina ili podestarija	Ima stanovnikah (i to bez grada gdje grad glasuje posebno)	Dakle broj fiducijarah
1. Lošinj Veli	—	—
2. Lošinj Mali	2884	5
3. Opat	1048	2
4. Baška Nova	3694	7
5. Omišalj	2009	3
6. Dubakovo	2748	5
7. Dolunj	3104	6
8. Kik	320	1
9. Punat	2107	4
10. Vrbnik	2177	5
11. Cres	2840	6
Ukupno		48

*) Grad Lošinj Veli nalina Ivarnjakih.

Ako bi kapitanat odredio kojoj obćini mušji ili vodi broj fiducijarah, nogo li smo ni ovdje iskazali, pozivamo našo rodoljublje, da nam to bomo odvala dno javo, a mi ćemo razviditi je li pravo i dati ćemo popraviti, gdje nobi bilo pravo.

16. Koga da biraju naši za fiducijara? Ovo odgovor kratak: Svoji k svoji. To do ist.: dojdite mnogobrojni na obćinu u uredni dan za labors, pak dajte svoje glasovo dogovorno svi kao jedan samo onim našim suobćinarom, za koje znate, da su tvrdi u voru, da će glasovati na kapitanatu za nekoga čovjeka, a no za Talijana, i za koje ste stalni, da neće biti Jude Isakalio ni za sdjulo bigula, ni za kilo otovino, a makar ni za srebrijački! Ako prvi put odaborete takova ljude za fiducijara, onda smo na konju!

Pogled po svietu.

Trst, dno 22. maja 1890.

Austro-Ugarska: Kod porinuda križara »Frana Josipa I«, knjo se je obavilo svečanim načinom na dijljah sv. Roka na istarskoj obali, nedeluko Trsta, sudjelovalo je osim najviših vojničkih i civilnih oblastih Primorja, mnogo članova gosposke i zastupničke kuće u Beču. Članova carsvinskoga vieća predvodio je predsjednik dr. Smolka a medju prvaci bio je i vodja češkoga naroda dr. Rieger. Talijanski zastupnici držali se dugo ove patrijotičke svečanosti, a tako su i talijanske družtva grada Trsta, gradske zastupstvo i magistrat svojom odsutnošću demonstrirali. No kao da to nobijaše dosta, bacili su trčanski nespašenci u predvorje svečanosti četiri petarde, čim su htjeli pokazati, da su oni protivni svakoj austrijskoj svečanosti. Nama je drago što su se tom prigodom mogli visoki gosti vlastitim očmi osvdočiti, kako u gradu Trstu — a tako je u Istri i Gorickoj — talijanski radikalcil neće da ista znaju za Austriju, te jedva čekaju pripojenje ovih pokrajinah k Italiji. Mogli su se uvjoriti o istinitosti tvrđnje naših zastupnika,

kako je u Primorju jedini slavenski živaji, na kojega se može osloniti svaka pravodna austrijska vlada.

Poljski narod u Galiciji izgubio je prollog čedna jednoga od svojih prvaka, velika rodoljuba i državnika G. Alfreda grofa Potockoga, bivšega austrijskoga ministra, člana gospodске kuće itd.

Dne 20. t. m. započela je u ugarskom saboru rasprava o proračunu ministra nastave. Tom prigodom razvio je novi ministar nastave prof Čašky svoj program, kojeg odobravaju i njegovi protivnici, nazirući u njem spas Ugarske.

Franina i Jurina

Fr. Oln, oln, oln
 Jur. A da si, Frano, postaj merkanat od avon? — —
 Fr. Da vore, kako vidili, pa gren u Fontanatu, ađ da tamo to se ovih izborih prodaj čuda avon, pa da tu ih stavil oko vrata svim »prodancin« .
 Jur. Uh, ka lpa muška do to bit! —
 Fr. A vore do: mi dva čemo pak kapivat us u muškicu!
 Oln, oln, oln
 Ja hravaki no kapin
 Proda jevan avonj koža
 Proci gelio moje, Božo, — —
 Oln, oln, oln
 Ja hravaki nkapin. —
 Oln, oln, oln
 Mi smo napulitanski sinil,
 A svi skupa smo prodanci,
 Nedostojni svati so Fontanaji! —
 Jur. Joh, ma de ih bit lipo vidit. —
 Fr. Vero de!

Na noge!

Na noge se brado, na noge junači!
 Na noge se svako, kōm život je drag,
 U grudil (kōm planti), da jaram odbaci,
 Što silom jur davno naprli nam vrag!
 Nek pucaju gromi, nek vrazi se roje!
 TA prasto im bit de i trubit u rog;
 Tuj straha nek nijo, gdje traži so svojo,
 Tko traži tek svojo, pomaže mu Bog!
 Vod česta je robatva, prepuno su grudil!
 Sa pravodna gnjiva proljova so žud;
 Iz tvrdoga snuka i naš so duh buđil,
 I našoj so sviosti podpaljuje luđ!
 Sa nobaskih visa, gdje pravdi je sielo,
 Milorudnog svjetla pojavlja so sielo,
 Jođ malo i razajit obzorio do otelo,
 Razprait de maglo, izobuzno do mrak!
 U blistavom ruhu, sa zlatnoga truna,
 Pomollit do zora svoj dragani stas,
 Iz njona do krila, uz milozvuk struna,
 Navjostati vija željkovani spae!
 Oj hrilmo, brado, na hojšto sveto,
 Da kraljevice zore ugledamo sjaj!
 Da sklinomo s pledi robovanjo kieto,
 Što davno, nam silom naprilo zmaj!
 Nek pucaju gromi, nek vrazi se roje!
 TA prasto im bit de i trubit u rog;
 Tuj straha nek nijo, gdje traži so svojo,
 Tko traži tek svojo, pomaže mu Bog!
 F. V.

Različite viesti.

Odlikovanje. Sv. Otac Lav XIII. odlikovao je voloć. g. Ivana Legata, profesora vjeronauka na državnoj gimnaziji u Trstu, podieliv mu naslov svoga tajnoga komornika.
 Promaknut na čast doktora. Iz Graca nam javljaju, da bijašo na tamonjem sveučilištu ovih dana dalmatinski Hrvat g. Petar Baturić promaknut na čast doktora

Udružnja. Čestitajuć milomu prijatelju čto je postigao za čim jo težio, želimo, da bi se i nadalje sjedao našo »Brotovčine«, za koju se je u vrijeme svog djakovanja toli žarko zauzimao. Živio nam dr. Pero!

Imenovanje. Ministar nauke imenovao je profesora na koparskom učiteljsku g. Josipa Markolja školskim nadzornikom za kotar koparski.
 Novi odbor političkoga družtva »Edinost«. Proše nedelje odbravalo je političko družtvo »Edinost« za Primorje godišnju glavnu skupštinu, na kojoj bijaše uzeto na nuanje jednoglasno izvješće tajnika i blagajnika. Skupštini prisustvovalo je i nekoliko naših rodoljuba iz Istre. Razpravilo se vliho-nazatih predloga. Na koncu bijaše izabran novi odbor i to kako sliedi: predsjednik gosp. Iv. Nabergoj; odbornici g. I. M. Kljun, Vl. Križ, M. Mandić, Iv. Mankoč, J. Turk, A. Truden, I. M. Vatrovac i V. M. Živio; zamjenici go. Ivan Abram, J. Foruga, I. Gorup, St. Nadliček, J. Nsgodo, F. Požar, A. Ražon, I. Sanci-Dročaj i Fr. Žitko. Novi odbor konstituirao se odmah poslije skupštine izabrav za I. podpredsjednika gosp. M. Mandića, II. podpredsjednika gosp. I. M. Vatrovca, tajnika g. Vl. Križa a blagajnika g. A. Škabar.

Izbor fiducijara u Kastvu. Ođ tamo pišu nam prijatelji dne 21. t. m. Politička obćina javila nam, da do biti u našoj obćini izbor fiducijara dne 31. t. m. Ta odluka uranila jo ponešto, no nije naša naša nepripravno. Izborne listine jesu pripravne a mi snademo unapried, da do naši obćinari isabrali dne 31. t. m. sve same poštuno i snadnje mužave, koji do dne 26. junija po starom obćinju glasovali jednoglasno za narodna predložonika. U to lmo dubro nam dakle došli zemaljski izbori!

Izbor fiducijara u obćini Podgrad obaviti do se — kako nam od tamo javljaju — dne 31. t. m. Narodna stranka, jedinca tamo, bitati do i ovaj put kano uvjek do naćna svoje najbolje mužave, koji do na radno iz Liburnije složno birati narodno predložoniko dne 25. junija.

U Lovranu obaviti do se izbor fiducijara dne 1. junija a u Voloskom dne 3. junija, Srećno!

Dozvola za sabor u Istri. Pradedjedništvo političkoga družtva »Edinost« poslalo jo molbu na o. kr. kotarsko glavarstvo u Pazinu za dozvolu održavanja sabora u sv. Petru u šumi, obćina Tinjan u pazinskom kotaru. Dodje li nam na vrijeme povoljno riešena molba, odbravati do se sabor u nedelju dne 2. junija t. g. nedeloko sv. Petra u šumi, blisku istoimomno postaje državne željzonice Hrpolj-Pula.

Riečki gosti na Proseku. Proše nedolje skupilo se u gostoljubivoj kući prevrionoga našega g. N. a b e r g o ja krasno kolo gostova i prijatelja iz Čoskn, Kranjako, Hrvatske, Istre i Trsta. Medju timi spominjomo npono go. državno zastupniko dra. I. Riegera, vodju češkoga naroda i češkoga zastupnika Jajna, slovensko zastupniko Peklukara, Kljuna, dra. Forjančića, dra. Kupača odvjetnika iz Zagreba, g. dra. A. Dukiča, odvjetnika iz Pazina, iz Trsta go. Mankoč, braju Trudano, M. Mandić, Križa itd. Svojo drugovo i prijatelj pogostio jo g. Nabergoj po slavenskom obćinju. Za vrijeme gostbo pjevali jo u sjenici pred dvoranom dišno pjevačko družtvo »H a g r i h«. Iz Proseka najhloše našo narodno pjevano. Izredono jo vilo krasnih napitienih, k-je bijašo oduševljeno primljeno i kojim bijašo glavni smislaio slogan i solidarnost austrijskih Slavona. U lmo primorokih Slavona progovorilo jo naš urodniak zahvaliv so toplimi riečmi prisutnim državnim zastupnikom na naru i trudu, što no ga vložil za nas i prigodom posljednjeg proračunsko raspravo. Ugodno iznanodjeni bijašo česki gosti kad im jo na koncu govora isti govornik nadzravio u češkom jeziku iztaknuv, kako do ostati zaleta svim prisutnim u premiljoj uspomoni ovaj dan, budući da imademo u našoj sruđini predstavniko češkoga naroda, i to vodju bratskoga naroda i Slavonstva čist i neukaljan ostedio. G. dr. Rieger zahvalio se na to dnuvno veoma krasnim riečmi uvjeravajuć prisutne, da mu jo bila, jest i bit de uvjek prva zadaca: slobođ i sreća slavenskih plemena. Okolo 6 sati upiti se to družtvanoe kraticom u dvorac Miramar, kojega su naši gosti pregledali, a zatim svi zajedno parobrodom u Trst odpovali.
 Još o »izletih« u porečkome kotaru. Iz Fontano nam pišu polovicom maja tek. god. — Ovih dana uređio nas je nekoliko porečko gospode svojim »posjetom«.

Sćenimo, da je suvino tumaditi te „p-o-j-e-t“ talijanske gospode u ovo izborno doba: ta naš puk je tomu već naučan i znađe, da ga Talijani posjeduju kada su kakvi izbori pred nosom. Pa tomu i nije drugije. Gospoda talijanske iz Porada došla simo agitirati, da si pribribe kakvi glas za svoga talijanskoga kandidata. Kažu, da će taj biti zastupnik Vergottini i, koj u Hrodn znađe samo onda govoriti, kada mu u glavu skoči, da prekida izkuene i zaslušne muževe u govoru; inače su mu usta sačivena.

Mi se no šudimo gospodi talijanskoj za njihovo agitiranje, jer rado za svoju makar i nepravdu stvar, ali nešto drugo je što nikako nesmiemr zamudati. Kažu nam, da naš šupan, sin-čovnađe hrvatske krvi, od noko doba na ova usta radi za talijansku stvar; govore da on je bio glavni agitator, da se utrojio u Fontani talijanska škola, — a sada da je glavni agitator, da budu izabrani takovi šiduočari, koji će glasovati za talijanskoga kandidata za sabor. Čuditi bismo se jako, ako bi mogao taj šupan, — ako je tomu tako — našlepitati od naših Fontanjskih, koji su se uvijek ikakavim našu pravi potkom svjilih starijih, kako našu prava, lekrom brada. Pa zato nemošemo vjerovati, da nođe i sada stupili u naše kolo, sadu volimo, kada su imado odlučivati o važno, ozbiljnoj stvari: to jest, da se labure za zastupnika za sabor u Porad naš đovjeka, duoma i tjom, koj će sngovarat našu koristi u svakom obliku. Istoga se ufamo, da će i puk fontanjski izabrati takove šiduočare, koji će se složiti a drugimi šiduočari naše krvi, da izaberu za zastupnika našoga đovjeka i poštenjaka. Nemojmo se dakle pustiti varati, dragi Fontanjski, nego stupimo uz braću našu i složimo se braćom svojom, jer u „slogi“ je moći i spasi!

Iz Kanfanara piše nam prijatelj 20. t. m. Kanfanaroli Približuje se vrijeme u kojem morate jednom od sebe odbaciti teški talijanski jarani, pod kojim oslabite, otupite i slomavati postadošte. Približuje se vrijeme u kojem otadina naša, koja pod jarmom šarenjakač jandoi i koji se pomotljivom oavrnkom rugaju se našoj narodnosti, našoj ravnopravnosti, našoj slobodi i našemu materinskomu jeziku, vapije: ustajte Kanfanaroli! ustajte! vrijeme je, da se probudite iz dugog sna. Kanfanaroli vrijeme je, da osvijedošite šarenjake, da ste Slavjani. Kanfanaroli približuju vam se izbori za deputate. Nebraba, da ovdje Vas uputimo kako do te se morali ponášati za glasovanje, jer to smo već tumadili u prvih brojevih „Naše Sloga“, a podučeni i pironi što bito od poštonih i rodoljubnih kanfanaravskih osoba;h; nego nam je sada toplo proporučiti vam, da se no pustite provariti i nagovoriti od onih, koji radu na talijansku stranku i kojim je nakana uništiti sasvim vaš mlil materinski jezik, jezik praotaoših Vaših i utamaniti običje vaše, mliti vas od svih narodnih prava, od javnih službah i da samo Talijani budu u zemaljskom saboru. Oni će vas mliti i drago lašljivim obćadnjim gladiti. Oni će vam reći, da su Slavjani, ali za Boga nevjerojtu im. Jaču i Oni će vas napojiti i našiliti dokle vam otmu vaš glas za šarenjake, a za tim noće vas mliti pripomnati, nego će vas još podmeleharati, a obćadnja? Vi to dobro znate, to imasta već i prigodu upoznati ih, da hibnomo postupaju. Kanfanaroli ugledajte se u Pazino, u vaše susjedne žminjce i u sve ostale slavjanske obćinare i lahko ćete se uvjeriti, da od kada su ustanovili slavjanske obćine, dobre napreduju, toli duševno kolli tjoseno. Ti obćinari nepomijeno odbacali su obćadnja šarenjaka, dapače osvjedočili su ih, da su Slavjani, to tako takovi i kadri sami se upravljati i bez pomoći to tobožno talijanske kulture. Ovi obćinari i u dojdnuh izborih sa oduševljenošću i dakako u vedrom pozorju, svi će glasovati šiduočare, koji će dati svoj glas za slavjanske deputate, za pravoga Istrijanca, a no za Talijana.

Zato ufamo se, da i vi Kanfanaroli, koji ste svi Slavjani, a ne Talijani, kako i isto poročno glasilo u broju 887 potvrdjuje, budući da kaže, da potječe iz Morlako i kao svi narodi slavjanski i vi ćete slediti primjoro braće vaše i glasovat će to za slavjanske ljude. Nemojte se bojati, ako vam talijanska gospoda i šarenjaki kanfanarski, kojima ste dužni, prieto, da će vas nemišo i nedrago goniti za duga vaše, ako za njih neglasujete. Ako se uz te prietojve vi pustite predobiti, sve to višo ćete dokazati, da ste robovi, da prodajete vas i vašu mlilu domovinu inostrancu i da niste slobodni ljudi, i da se sramujete uživati one naravske slobode, koju vam jošati Bog dovorilo. Isto tako i pavinška gospoda pristieže dužnomu kmotu, da će ga

goniti; ali što se dogodilo, da kamet bijaše gluh, toj pristij i da ista gospoda moradoše klonuti i odredi se to nakano, jer uvidiše, da Slavjani moraju predobiti. Sada nam drugo ne ostane nego proporučiti vam, da izaberete za šiduočare poštene, stalne i snađajne osobe, a ne takove, koji se daju za nove prodati. Takove poznate, šuvajte jih se.

Izlet „Slovanake Čitalnice“ u Divaču, a odite u glasovitu špiju u Škoofjanu. Odbor naše „Čitalnice“ raspoleo je svojim članovom slededi puzij:

Odbor „Slovanake Čitalnice“ Yam naznanja, da napravi 26. maja izlet u Škoofjan. Odbor ob 7. uri jutraj po dr. šelešnici a postaje sv. Andreja u Divaču. Ob 8. uri se odide iz Divače u 3/4 ure odaljeli Škoofjan. Ob 10. uri obik in ogled Škoofjanskih jam. Ob 1. uri skupni obed i la carte u gostilni gospoda Gombača u Matavunu. Ob 4. uri popoldne odid u Divaču in sastanak na vrtu gozp. Mohorčića. Ob 8. uri povratek u Trst po državni šelešnici. Vofnja po šelešnici etane t.j. in nakaj sa II. red gold. 1-20 sa III. red 80 kr. — Zaradi veda, prostora na šelešnici in obeda prosi se, da se udelešnici prijavijo do sobote 25. maja, i dбору „Slovanake Čitalnice“. Jalota udelešnici se morejo tudi nedolaviti.

Najnoviji panslavisti. Javili smo u predposljednjem broju, da je prvajšeden g. dr. Vladimir Globočnik, o. kr. poresni nadzornik iz Pazina u Boš. Evo što ditamo a sadnjem broju slavne poročke „babe“ o tom prvajšednju pod naslovom „Elemente“:

Gosp. dr. Globočnik, nadzornik kod ovdješnje poresne blagajne, otavilo je ovih dana Pazil odšli se na novo mjesto u Boš. Njegov odlazak odobravaju svi građani pošto je g. dr. Globočnik panslavista najšiduje vodu (un pa zalavista della pila boll acqua), a kano takov nije se udeležao od agitacije kolli u urodu tili na drugih mjestih u smislu šisto hrvatskom. Šrotan put dakle monseur nadzorničio. Sretno se, g. doktore, ljudorjam naših izradentičali!

Surovoje tinjanskih krnjela. Od tamo piše nam prijatelj, da se naši narodni protivnici nikako nešadu smiriti. Prošle nedelje kolli se imao onud predi prvajš. g. biskup in Pazina za Keljgu, skupio neki surovi latin jaku neutrajnaka i beskućnika, koji su imali kod prolaska biskupava vi-kaiti a v l v e. a možda i na koji drugi način demonstriral protiv njemu i hrvatskoj stranki. Nominirjali, prevarani u nadi pošto je prevajšili prenošli u Pazinu, htjelošo se ocvetiti na našemu šestitomu narodniku g. Defaru. Kad je već ovaj nalmo za svojom družinom potivao, navali tinjanski smrad na njegovu kudu kamenjom, vikom i kelkom. Nadolnici ustado, prijavi stvar šandarozorjili, to se nokoji odmah upute u potjernu na nemirnjakol. Pri tom akoro da nije zaglavio vrodni šandarozorjki postojevodja, kojemu je uz samu glavu prozujlo volik kamen.

Donav prvajšio biskup za to ju-ndrovo naših latina i njihovih podprocnia, nohtjelošo prenošiti u Tuzjano, što je svatko pamotan odobravao, jer se naš buntovništvo in svo pripraviti. Zabilježiti ovo, g. urodniče, na čast i slavu djevovske kulture.

Svuda jednaki. Prošlog šedna obavili su se naknadni izbori za greduko zastupstvo u susjednoj Gorici. Tamošnji Talijani, koji su na diaku alični Istarskim Talijanom, podučili su svo i sve protiv tamošnjih Slovancom i umjerenim Talijanom, koji su skupno postavili svoje kandidato. Na budožiću, da nobi svojimi obćidnimi sredstvi t. j. počkupljanjem, pijandami i ovrjavanjem poštonih Goridana uspjeli, upotriebiše tako crno i smradno oružje protiv Slovancom, kojim se inače nijedna poštona stranka služiti neobičaje.

Budući si svakom prigodom podaju ruke istarski i gorčki nazorilboraloli jer do se boz dvojbe i kod predstojećih zomaljekih izborah služiti naši narodni protivnici u Istri najgorijimi sredstvi, podajemo njim eto „recept“ njihova brojje iz Gorice, kojim su se oni nedavno poslužili i koji bi mogao dobro doći istarskim Talijanom. Taj glasoviti „recept“, koji bijaše po Gorici pred izbora objavljen, glasi doslovce:

„A n a t o m a. Maledetto sia colui chonelle presenti elezioni comunali prestamano a trionfo degg i slavi a danno di Gorizia. Maledetto sia della terra cho raccogliova l'infamo suo corpo. Maledetto sia dai figli o nipoti suoi sino alla terza generazione. Maledetto sia da Dio, dalla natura, dalla patria, dai cittadini, dal presente e dal più lontano futuro. Maledetto, maledetto, mille volte maledetto. Vnda sperdutta in rezza sua abiecta, la temposta

colpisca le mosai dei suoi campi, il fuoco distrugga le sue case, la peste s'incasti nollo suo mandrio, rimanga sterilo la sua donna, l'epidemia vieti la sua casa, il fulmine lo colpisca e schiari l'ultima sua ora.“ — Così sia.“

Tim nadnom eto agitrali se gorčki Talijani protiv Slovancom, a tako će raditi po svoj prilici i naši Talijandji.

Plače profesora na rimo-katoličkih i grčko-katoličkih teoloških sjemeništih urejene su zakonom 1. maja 1887. br. 68 D. Z. Plača iznaša for. 1000 na godinu i 200 for. za službini doplatek. Svakih pet godina do 25godinjeg službovanja dobivaju osim toga kvinkvenale po 200 for. Podpuno mirovnu kvinkvenal nakon 40 godina službovanja. Za svako 4 godina službe kao dužobnik ili druga kakva crkovna služba računa se dotičnikom, koji postaju profesori, 3 godine u profesorsku službu.

Hrvatska čitalnica u sv. Petru u žuni svečano je otvorena prošle nedelje oko 10. tek. mjeseca uz suučedno nozbrojna mnoštva naroda. Može se bez preterivanja utvrditi, da se je prošle nedelje ovdje skupilo toliko naroda, koliko ga je bilo pred nekolikoto godina kod tabora u Lendaru. S svečanosti prihrlilo je iz Pule prodajnik puljsko čitalnice sa kakvih 15 pjevača, koji su ravnali narodnim pjevanjom. Danas se nemošemo uputiti u potanko opisivanje svečanosti, spominjemo samo, da je urinobiskim Mivlokiel porudano telegrafički pozdrav i blagoslov Njegovu pravništvu, volikoga biskupa Josipa Jurja Strossmajera kao što i pozdrav dra. Dinka Vitezića i drugih naših rodoljuba, što su toga dnava bili skupljeni u Tratu. Kod skupno večero vladao je unoran rad i mir.

Nit ova naša narodna svečanost nije mogla proći, a da se nisu umješali njokoji pazinski šaronjaci, koji su došli istoga dnava u sv. Petar sa glasbom. U bivšom paulinikom samostanu, gdje se sada našli krčma jednoga karnjola, zabavljali su se na svoj način sa svojimi „ovjiva“. Vabulo se je našo seljaka na vino, nu naši vrl kmoti nisu htjeli ni bleu, volodo, da netrobuju krnjoljskoga vina. Oko 8. ure na večer odpratio je naš narod gostovo iz Pule na kolodvor. Odmah zatim pristjoli su i spononisti šaronjaci sa svojom glasbom. Na kolodvoru pjevalo se neprostanto i poudravljalo šivlokiel naše pravke. Čuo su i kakov „ovjiva“, ali ovaj bio je uvijek prikidan i sluguon našimi „šivio“ i pjoskanjom rukom. U tih „ovjiva“ odlikovao se je njokli starina pazinski to iznavio tim nas. Al kad je napokon podola našom makotprnomu narodu na ovakva iznavljanja krv vrlit viduo „vrag ti ga zavriva“, njoo je brzo spomenui „ovjiva“ u kojđu to pobrao svoje pote. Došlo bi bilo do lagroda, da nije otvorilo os. kr. šandar pumno na svo pazila i da nien naši rodoljubi mlirli kmotovo, da se uzdržko svakoga našlje. Ova sgoda dokazala je upot, kako se naš protivnici mjoštaju u naše poslove. Na neka se paze, jer svaka strpljivost ima svoje granice. Što bi rekli naši šaronjaci, da su naši kmotovi došli prošle nedelje iznaviti u Pazil talijansku gospodu iz Istro, što su bili tu skupljeni su u viedali o predstojećih izborih? Jednako pravo za sve.

Obćinski izbori u Plominju. Iz ovo naše obćine redko vam dolazi, g. urednice, koja vica, i prem bi mnogo toga bilo, da se oglas. Dozvolite mi malo prostora u vašem cenjenom listu, za slededeo redko: Polag staroga obćinija priljo izbora svako, a obćinskoga zastupstva upravio je obćinski nadolnik na agente pojedinih podobćinskih poziv, da sazovo dotično obćinare na sastanak, gdje bi se oznabio osobe, koje bi bile vredne, da se izaberu u zastupstvo. Obćinski agenti sazivali bi svoja podobćinara, koji bi glasovali za kandidato, a agent je onda uspjeh sastanka javio nadolniku. Na taj način svaka bi podobćina predložila tri ili četiri muža, koje se je onda bez pripravah i protividno biralo u zastupstvo. Na sličan način obratio se je i ovo godino obćinski nadolnik u Plominju na obćinske agente, ovi se saslušali svojo ljude i odposlali svoje izvješće na nadolnika. Obćinari podobćinah predložili su pako sada same mužve, koji bi imali volje i razuma, da zastupaju njihov intores u zastupstvu i da nastoje, kako bi se ova obćina, gdje živu šisto naši ljudi, privela u kulo ostalih naših obćina u Istri.

Nadajući, da će se i kod ovoga izbora zastupstva slediti stari obćine, te da će glasovati za kandidato predloženo po pojedinih podobćinim, malo je obćinara pošlo na izbor u Plominj. Al ljuto su ostali prevareni i protivnici sastavili drugu listu, glasovali za nju, a našo se birako, koji su došli da glasuju za predloženo kandidato,

izsmjehivalo, kad su se oni ljutili, da je prokšurno stara vira! Evo na taj način provedeni su novi izbori u onoj obćini, gdje je došlo u zastupstvo do 10 ili 12 stanovnika iz samoga grada Plominja. — Razjaroni podobćinari radi ovakovoga postupka odpravili su deputaciju našomu đovjeku, koji se u to poslove razumije, da jim sastavi pritužbu protiv obavljenih izborom. Uvidiv taj gospodin, o čem se radi morao je svoju rečitost upotriebiti, da ljudu osvedoči, kako navedeni postupak nemože unštiti labora, jer niau zakonski propis paritjoni. Deputacija nije mogla vjerovati, da mogu ovakvi izbori biti valjan. Nauka svaga jest: ne ouz da j s o u n i k o g a n e g o r a d i i b r a j s a m b e s v o k o g a o b z i r a. Toliko vam javljam, da znađe naš puk u Istri, kako se ovuda obavljaju obćinski izbori.“

Opet petarde u Tratu. Kano svakom prigodom kad se slavi kakvu austrijaku svečanost u „p r o v j e r n o m“ gradu Tratu ili njegovoj okolici, tako su i ovih dnava prigodom parinada carskog broda „F r a n J o s i p I.“ potardniti demonstrialni naši „t r o d o n t i d i“. U predvečer svečanosti budene su i rasprenulo se u gradu Tratu četiri potardo i to dvio u blizini os. kr. namjštništva, jedna u dvorištu patrijotičnoga društva „Austria“, a jedna nedaleko spomonika našog slavnog Rundla prod jušnim kolodvorom. Slušajno njlo se dogodila nekakva nozrada. Slušboni časopis čuto o tom kano rid, a poluštubni kaže, da su to „t r o d o r a r i j o“ i ništa više. Uzimimo dakle, da bijaše to samo „t r o d o r a r i j o“, nogo godinama „d j e c a“ rastu.

Grupove štipandija. Podilisti do se sadam štipandija g. Gruppe djnkom srednjih školah, svaka po 250 for. na godinu, zatim tri štipandija za vlesko školo svaka po 300 for. Pravo na ovo štipandije imadu 1) slovanaki đjaci koji su u rodbinstvu sa ustanoviteljom, 2) ako noma ovih, đjaci slovanako ili hrvatsko invidnosti iz Kranjske, Štjrfarke, Koruško i Primorja (Trat, Gorica i Istro), 3) noimado li ovih, tada đjaci slovanako narodnosti. Pravo podiljivanja imado sam ustanovitelj g. Grup. Molitjoli valja da pošalju svojo molbo putem predpostavljenih školskih ravnateljstvih o. kr. zomaljekoj vladi u Ljubljano do 5. junija t. g. Molbi treba priloziti kratni list, svjedodošo dvih zadnjih teđaja i, ako želo dokazati rodbinstvo sa ustanoviteljom, dotični rodbinovi list.

Novi austrijaki ratni brod. Dno 18. o. mj. spuštio je u moro u mjestu „San Rocco“ na Istarskoj obali novi austrijaki ratni brod kratar „Franjo Josip I.“ Svanđanumu šinu pristuvovalo je nepregledno mnoštvo obćinava, koje je na 4 volika probroda iz Trata došlo. Kao kuma obvinila je obred nadvojvodkinja Marija Josipa, koju je dopratio suprug nadvojvoda Otto. Tom sgodom primio je admiral barun Sternack od svog rodnog grada Cjeloveca prokrenau admiralsku zastavu. U posebnom paviljonu pristustvovali su dostojanstvenici, namjstnik do Preile, ministar Zaleski, prodajnik carovineškoga vieda dr. Smolka i harnost obćinovi aristokracijo. Pošto je orkventi obred bio obavljen, to pošto je nadvojvodkinja izrekla govor, spuštenu bi lađu u moro uz gruvanje topova ostalih lađa ratno mornarice. Na parobrodu „Groif“ šladio je zatim bankei, to kodašno nastojanje na čameli.

* Duskoro imato bitni šiduočare, koji će braći zastupstvu a zomaljaki sabor u Poradu. Postrite svi, koji imate pravo na braćidče, pki izaberite svoje ljude za šiduočare. Zato valja da se odmah porazgovorite i sporazumno postavite mužve, za koje ćete glasovati. Op. Uradni.

Lutrijiski brojevi

June 18. maja

Trat	23	6	21	51	3
Linc	33	40	10	10	85
Buda	73	63	10	70	80
Imenbruck	59	6	21	70	40

June 22. maja

Preg	19	31	90	40	85
Lavov	44	34	20	105	45
Hermannstadt	6	45	63	13	8

Javna zahvala.

Nad gubitkom našeg mllog strica volodo. g. popa Pora Bogovića župnika u miru, koji usnu u gospodinu podkripljen svetojstavi dne 14. tek. mjeseca u 83. godini najprije od srea vjedna hvala i harnost buđi osobito mnogobrojnomo župeupraviteljju popu Pavi Milovidju i duhovnom pomoćniku popu Franu Zicu, koji u svakoj prigodi i sve do sadnjog časa izmjenio nastojahu pokripljiti i ublažiti bolost pokojnikovu. Zatim iskrena hvala

